/ASEM/ Academy of Economic Studies of Moldova

DSpace CRIS Repository at ASEM **https://cris.ase.md**

IREK ASEM Facultatea Contabilitate

Aspectele aplicative ale analizei structurii veniturilor pentru procesul decizional

Meghea, Maria

ASEM

https://cris.ase.md/handle/123456789/5191

978-9975-147-93-4 (PDF)

Downloaded from DSpace CRIS Repository at ASEM, DSpace CRIS at ASEM serve as Institution's institutional repo

CZU: 657.446:005.52
DOI: https://doi.org/10.53486/issc2023.51

ASPECTELE APLICATIVE ALE ANALIZEI STRUCTURII VENITURILOR PENTRU PROCESUL DECIZIONAL

THE APPLICABLE ASPECTS OF THE ANALYSIS OF THE INCOME STRUCTURE FOR THE DECISION-MAKING PROCESS

Autor: **MARIA MEGHEA**
e-mail: meghea.maria@ase.md
Conducător științific: **NELEA CHIRILOV,** ORCID: 0000-0003-4979-4633
e-mail: chirilov.nelea.vladimir@ase.md
Academia de Studii Economice a Moldovei

Abstract. *Due to the tax implications, the income recorded in the accounting of a commercial company requires particularly high attention from managers and accountants. The difference between income and expenses recorded in accounting represents accounting profit. To calculate the fiscal profit, rules are followed that have varied over time with the legislative changes related to the calculation of the profit tax. In addition to their fiscal importance, revenues provide, through their economic analysis, important information about how the unit's resources were used and about the results obtained.*

Keywords: *accounting, income, income structure, sales income, profit, analyze*
JEL: M49

Introducere

Schimbările care au loc în Republica Moldova afectează în mod direct activitatea principalului subiect al economiei de piață - entitatea. Odată cu trecerea la relațiile de piață, crește independența entității, precum și responsabilitatea lor economică și juridică.

Importanța stabilității financiare a entităților, precum și o creștere a competitivității acestora, sunt într-o creștere bruscă. Aceasta se referă, în special, la contabilitatea veniturilor care, după metodologia și mecanismul de autorealizare, este unul dintre cele mai însemnate și dificile sectoare de manifestare a oricărei întreprinderi. În cadrul sectorului de evidență nominalizat se formează un șir de indicatori financiari (cifra de afaceri, costul vânzărilor, profitul brut, veniturile, cheltuielile și rezultatele financiare din diferite tipuri de activități și evenimente) care servesc drept bază pentru determinarea obligațiilor fiscale, proiectarea bugetelor întreprinderii, luarea deciziilor manageriale și economice. În precizia și oportunitatea calculului indicatorilor înscriși sînt reunite toate categoriile de utilizatori ai rapoartelor financiare. Puterea de gestiune utilă a devenit o condiție pentru supraviețuirea unei entități pe piața competitivă.

În acest fel, maximizarea profitului și creșterea eficienței producției este cel mai esențial obiectiv al unei entități în condițiile de piață, condiții de autosuficiență și autofinanțare a acestora. Atingerea unor rezultate înalte ale activității entității este imposibilă fără un management eficient al veniturilor.

Conținut de bază

În climatul socio-economic în care activează, întreprinderea trebuie să-și demonstreze permanent viabilitatea, capacitatea de concurență și acomodare, performanța economico-financiară. Toate

acestea, își găsesc cugetare în utilitatea activităților care au la bază determinări cantitativ-calitative ale factorilor producției, randamente maxime ale întrebuințării acestora etc.
Ca disciplină științifică, analiza s-a arătat în viața socială și economică, unde a contribuit și contribuie la progresul societății, inspirând prin metoda sa încredere în acțiunile viitoare. În întregul ei conținut, analiza reunește echilibrat, teoria abstractă cu realitatea fenomenelor studiate și transmite informații multiple cu privire la activitătii economico-financiare la nivel micro și macroeconomic.
Analizei îi revine sarcina, ca prin metodele, procedeele și tehnicile pe care le folosește, să concure la inovarea mecanismelor factoriale, a profunzimii cauzale ale fenomenelor cercetate și pe această bază să accepte diagnosticarea stării acestora în scopul stabilirii acțiunilor de reglare și funcționare stabilă și eficientă a întreprinderii în sistemul economiei de piață.

Veniturile	reprezintă afluxuri de avantaje economice generate în cursul anului de gestiune în urma vânzării produselor, mărfurilor, prestării serviciilor, îndeplinirii contractelor de construcție.

Amploarea analizei veniturilor decurge din importanța informației analitice pentru luarea deciziilor de către conducerea întreprinderii și de utilizatorii externi ai informației din Situațiile financiare. **Analiza veniturilor din vânzări oferă utilizatorilor Situațiilor financiare posibilitatea aprecierii următoarelor aspecte:**

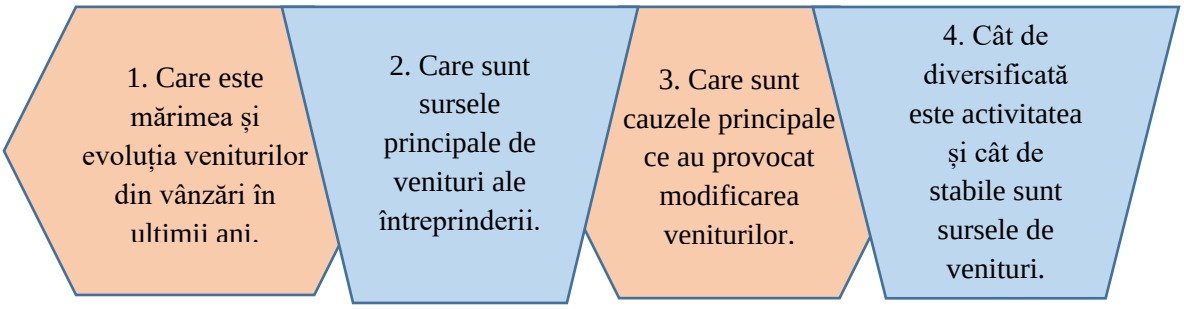
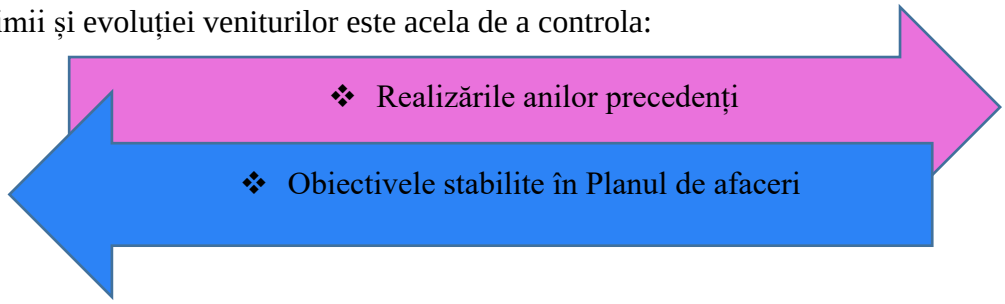

Fig. 1 Aspectele veniturilor din vânzări oferite Situațiilor financiare
Sursa: *elaborat de autor în baza sursei [1.3, pag.7].*

Vădit este că rezultatele analizei sunt esențiale atât pentru elaborarea strategiei de dezvoltare și organizarea activității curente a întreprinderii de către echipa de conducere, cât și pentru procesul decizional din partea utilizatorilor externi ai Situațiilor financiare.
Rolul mărimii și evoluției veniturilor este acela de a controla:

Cercetarea veniturilor în dinamică permite aprecierea volumului activității operaționale și investigarea modificărilor survenite în acest volum în ultimii ani. Totuși direcția de analiză se realizează doar în baza datelor din Situațiile financiare și nu este nevoie pentru ademenirea altor surse informaționale.

În continuare se va prezenta o aplicație practică, având obiectiv examinarea evoluției veniturilor din vânzări ale SRL „Cartdidact", în baza datelor din Situațiile financiare, vom construi tabelul și vom interpreta rezultatele obținute.

Tabelul 1. Analiza mărimii și evoluției veniturilor în baza datelor entității SRL „Cartdidact" pentru anul 2022

Nr.	Indicatori	La finele anului , mii lei		Abaterea absolută	Ritmul creșterii, %
		precedent	curent		
1	2	3	4	5=4-3	6=4/3*100%
1.	Venituri din vânzări	5373372	1808437	-3564935	33,66
2.	Venituri totale	5421980	1924564	-3497416	35,50
3.	Total active	32515936	31589760	-926176	97,15
4.	Total datorii	2761143	2447380	-313835	88,63

Concluzie: În baza calculelor efectuate din tabel observăm că entitatea a înregistrat venituri din vânzări în anul curent în sumă de 1808437 mii lei, micșorându-se cu 3564935 mii lei sau cu 33,66 (p.p) puncte procentuale. Veniturile totale în anul curent au constituit 1924564 lei, diminuându-se cu 3497416 mii lei, sau 35,50 (p.p) puncte procentuale. Comparând ritmul creșterii veniturilor din vânzări (33,66%), cu ritmul creșterii activelor totale (97,15%) deduce că patrimonial entității a fost utilizat neeficient. Examinând ritmul creșterii veniturilor din vânzări (33,66%), cu ritmul creșterii datoriilor (88,63%) remarcăm că această situație semnifică creșterea gradului de îndatorare a entității. Motivarea întreprinderii de a exista, este influențată de capacitatea acesteia de a răspunde în mod stabil nevoilor pieței și de a derula o activitate rentabilă care să oglindească sintetic eficiența întregii activități economice.

Printre criteriile de clasificare a veniturilor după natură se numără**:**

Fig. 2 Gruparea veniturilor după natură

Sursa: elaborat de autor în baza sursei [2.1, pag. 255].

În tabelul 2, se va prezenta structura veniturilor după natură. Prin prisma acestei metode vom calcula ponderea (cotei) fiecărui element component în totalul veniturilor. Astfel, în calitate de criteriu de grupare a veniturilor servește de obicei natura, adică conținutul economic al componentelor veniturilor.

Tabelul 2. Analiza structurii veniturilor după natură în dinamică în baza datelor din cadrul entității SRL „Cartdidact" pentru anul 2022

Nr.	Indicatori	Anul precedent		Anul curent		Abaterea	
		Suma, mii lei	Ponderea %	Suma, mii lei	Ponderea %	Suma, mii lei	Ponderii, puncte procentuale
	1	2	3	4	5	6=4-2	7=5-3
1.	Venituri din activitatea operațională, *inclusiv:*	5375049	99,13	1814593	94,29	-3560456	-4,84
1.1	Venituri din vânzări	5373372	99,10	1808437	93,97	-3564935	-5,13
1.2	Alte venituri din activitatea operațională	1677	0,03	6156	0,32	4479	0,29
2.	Venituri din alte activități, *inclusiv:*	46931	0,87	109971	5,71	63040	4,3
2.1	Venituri financiare	46931	0,87	109971	5,71	63040	4,3
2.2	Venituri excepționale	-	-	-	-	-	-
3.	**Total venituri**	5421980	**100**	1924564	**100**	-3497416	**X**

Concluzie: Datele din table arată că anul trecut entitatea SRL „Cartdidact" a înregistrat venituri totale în sumă de 1924564 mii lei, micșorându-se cu 3497416 mii lei față de anul precedent. Această scădere a fost determinată de micșorarea veniturilor din vânzări cu 3564935 mii lei, față de anul precedent, dar în același timp putem menționa majorarea altor venituri din activitatea operațională cu 4479 mii lei, față de anul precedent. Totodată remarcăm creșterea veniturilor financiare cu 63040 mii lei, față de anul precedent. Astfel analizând structura veniturilor totale deduce că cota principală au deținut-o veniturile din vânzări și anume în anul precedent 99,10% și în anul curent 93,97%.

Grafic, structura veniturilor după natură ale SRL „Cartdidact" se prezintă astfel:

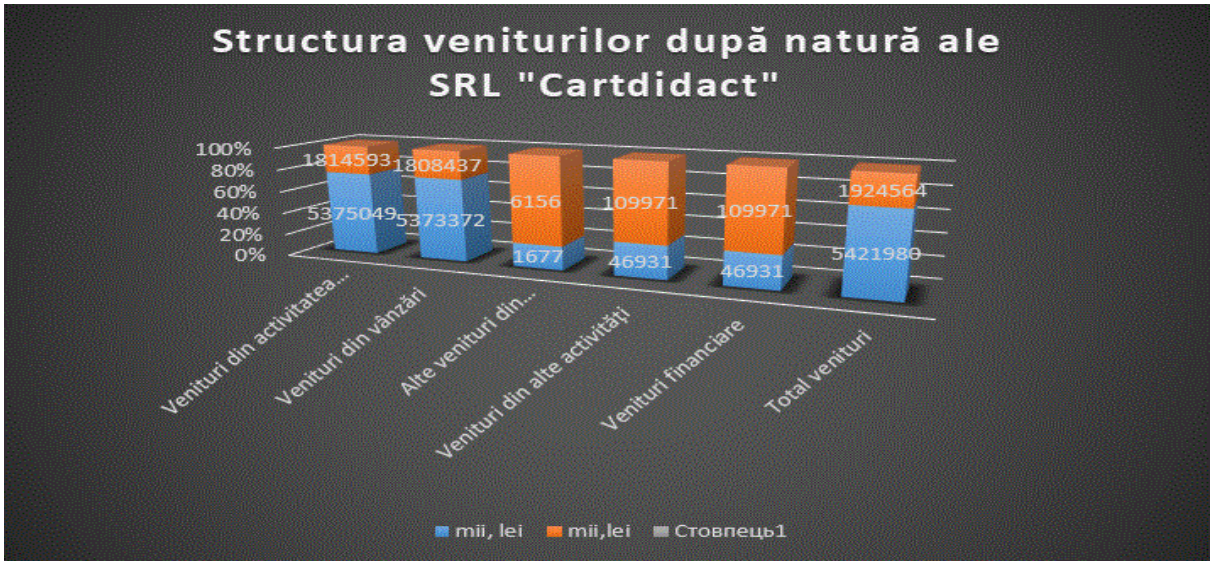

Figura 3. Structura veniturilor din vânzări ale SRL „Cartdidact"

Sursa: elaborat de autor în baza sursei [3.1].

Obiectivul analizei structurii veniturilor din vânzări pe tipuri de activitate operațională rezidă în fixarea profitului real al activității operaționale, adică perfecționarea entității în fabricarea produselor, comercializarea mărfurilor, prestarea serviciilor, executarea lucrărilor.

Activitatea operațională a entității poate fi:

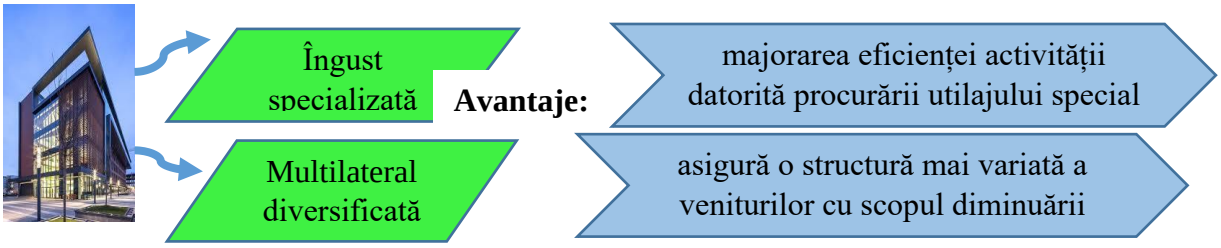

Fig. 4 Modul de clasificare a activității operaționale a entității

Sursa: elaborat de autor în baza sursei [1.3, pag. 11].

În continuare vom examina analiza structurală a vânzărilor pe tipuri de activitate operațională ale SRL „Cartdidact" în comparație cu anul precedent. În baza datelor din Situația de profit și pierdere vom creea un tabel analitic și vom interpreta rezultatele obținute.

Tabelul 3. Analiza structurii veniturilor din vânzări pe tipuri de activitate operațională din cadrul entității SRL „Cartdidact" pentru anul 2022

Nr.	Tipuri de activitate operațională	Suma veniturilor din vânzări, mii lei		Ponderea, %		Devierea	
		anul precedent	anul curent	anul precedent	anul curent	sumei, mii lei	ponderii, puncte procentuale
	1	2	3	4	5	6=3-2	7=5-4
1.	Venituri din vânzarea produselor și mărfurilor	5322182	1738598	99,05	96,14	-3583584	-2,91
2.	Venituri din prestarea serviciilor și executarea lucrărilor	51190	69840	0,95	3,86	18650	2,91
3.	Alte venituri din vânzări	-	-	-	-	-	-
4.	**Total venituri din vânzări**	5373372	1808438	100	100	-3564934	X

Concluzie: Analizând datele din tabel remarcăm că entitatea SRL „Cartdidact" a înregistrat venit din vânzări în anul curent 2022 în sumă de 1808438 mii lei, micșorându-se față de anul precedent cu 3564934 mii lei, această diminuare s-a datorat scăderi veniturilor din vânzarea produselor și serviciilor, în același timp se constatăm majorarea veniturilor din prestarea serviciilor și executarea lucrărilor în anul curent față de anul precedent. Activitatea principală este vânzarea produselor și mărfurilor, deoarece veniturile din vânzarea produselor și mărfurilor au deținut cota principală și anume 99,05% anul precedent și 96,14% anul curent.

Reprezentarea grafică a structurii veniturilor din vânzări pe tipuri de activitate ale SRL „Cartdidact" arată în felul următor:

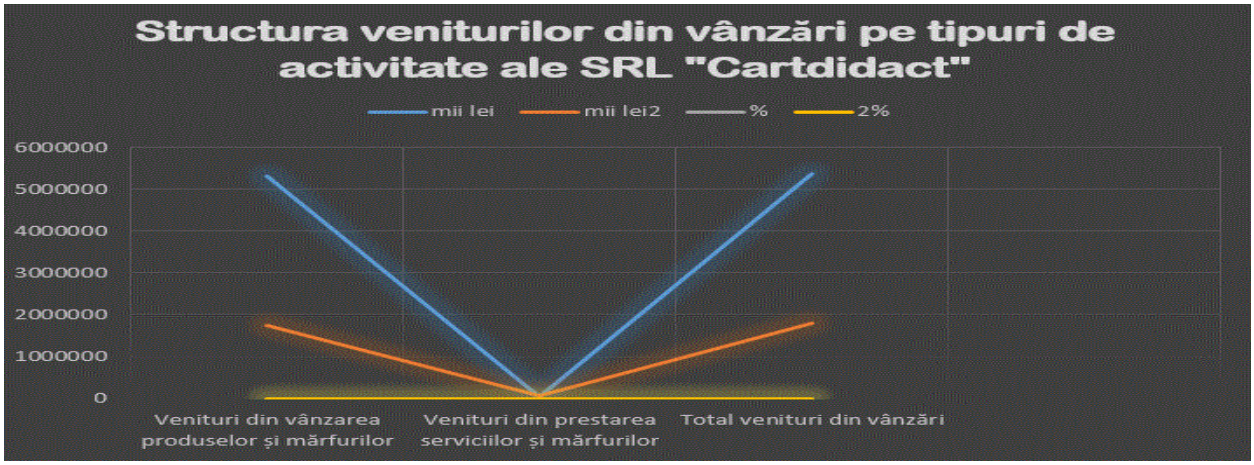

Figura 5. Dinamica veniturilor din vânzări pe tipuri de activitate ale SRL „Cartdidact"

Sursa: elaborat de autor în baza sursei [3.1].

Întrucât entitatea își desfășoară activitatea operațională pe mai multe piețe se cercetează veniturile din vânzări pe piețe de desfacere. În acest rând de ideii se urmărește evoluția vânzărilor pe fiecare segment, în măsura în care participă acestea la volumul total al vânzărilor.

Preocuparea oricărei întreprinderi trebuie apreciată la cel mai înalt nivel atât din punct de vedere social cât și din punct de vedere economic prin gradul de garantare a unei oferte de produse și servicii corespunzătoare pentru îndeplinirea cerințelor clienților.

Mai departe vom examina structura veniturilor din vânzări ale SRL „Cartdidact" pe segmente ale pieței de desfacere în comparație cu anul precedent. În baza datelor tabelului 4, vom alcătui concluzia analitică.

Tabelul 4. Analiza structurii veniturilor din vânzări pe sectoare ale pieței de desfacere din cadrul entității SRL „Cartdidact" pentru anul 2022

Sectoare ale pieței de desfacere	Suma veniturilor din vânzări, mii lei		Ponderea, %		Devierea	
	anul precedent	anul curent	anul precedent	anul curent	Sumei, mii lei	Ponderii, puncte procentuale
1	2	3	4	5	6=3-2	7=5-4
Piața internă (RM)	5373372	1808437	63	64	-3564935	1
Piața externă (export)-total	3206481	1022359	37	36	-2184122	-1
Total venituri din vânzări	8579853	2830796	100	100	-5749057	X

Concluzie: Calculele prezentate în tabelul 4, arată că entitatea SRL „Cartdidact" își desfășoară activitatea atât pe piața internă cu o cotă de 64% anul curent și 63% anul precedent, și pe piața externă la fel cu o cotă semnificativă de 36% anul curent și 37% anul precedent. Observăm o micșorare a veniturilor din vânzări obținute pe piața internă cu 3564935 mii lei, dar totuși ponderea acesteia în total venituri s-a majorat cu 1(p.p) puncte procentuale. Totodată sesizăm o scădere a veniturilor din vânzări obținute peste hotare cu 2184122 mii lei față de anul precedent. Putem deduce că dacă entitatea progresează, va fi capabilă să obțină un venit din vânzări mai mare în ponderea venitului obținut pe piața externă. Astfel dacă entitatea va spori exportul, va reuși să diminueze povara fiscală, deoarece la export cota TVA=0%. La fel se va îmbunătăți calitatea produselor exportate, astfel se va poziționa la un nivel înalt.

Concluzie

Prin studiul de față am observat că impactul semnificativ și direct al veniturilor asupra rezultatului activităților economice, financiare și a profitabilității entității necesită un control și o contabilizare cât mai adecvată a acestora pentru a asigura solvabilitatea și continuitatea activității. În acest context, se poate observa că veniturile sunt unul dintre elementele principale ale contabilității entității. Din aceste motive, cercetările efectuate în această lucrare au vizat un studiu multilateral al contabilității veniturilor privind activitatea operațională și din alte activități din cadrul entității, atât în conformitate cu S.N.C. În urma studiului efectuat în baza materialelor practice și teoretice, putem afirma că: veniturile sunt elemente contabile care sunt legate direct de determinarea rezultatului activității financiar - economice a entității. Normele contabile actuale prevăd clasificarea veniturilor numai după tipul de activitate, definind o natură condițională, drept urmare, subiecții au dificultăți în calcularea indicatorilor financiari și fiscali. Importanța și fiabilitatea informațiilor despre elementele de venituri din situațiile financiare depinde în mare măsură de procedurile și metodele de contabilitate a acestora stabilite în politicile contabile a entității, precum și de înregistrarea documentară, reflectarea în registre și conturi contabile și a generalizării acestora. Pentru a se dezvolta durabil, orice entitate trebuie să investească pentru a crește eficiența și productivitatea acesteia.

Referințe bibliografice

I. MANUALE

1.1. Nederița, A. Probleme metodologice ale contabilității veniturilor și cheltuielilor întreprinderii. Teză de doctor habilitat în economie. Chișinău, 2007, 277 p.;

1.2. Tuhari, Tudor. Organizarea contabilității și controlului în unitățile economice. Chișinău: UCCM, Tipografia ASEM, 2005, 127 p. ISBN 9975-929-89-3;

1.3. Țiriulnicova. N; Paladi.V; Gavriliuc. L; Chirilov. N; Furtună. D. Analiza rapoartelor financiare. Chișinău: F.E. –P. „Tipogr. Centrală", 2004. - 384 p.

II. ARTICOLE DIN EDIȚII PERIODICE

2.1. Chirilov. N. Aspecte specifice ale analizei veniturilor și cheltuielilor în organizațiile necomerciale conform noilor reglementări contabile. nr. 11-21 (5053-5063) din 23.01.2015.

2.2. Mirea. M. Analiza veniturilor și cheltuielilor. Revista Română de Statistică - Supliment nr. 3 / 2019

2.3. Mărgulescu. D. Analiza economico-financiara a întreprinderii, metode și tehnici; Editura Tribuna Economică, București, 1994.

III. RESURSE ELECTRONICE

3.1. Situațiile financiare SRL „Cartdidact"

3.2.https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=131868&lang

3.3. https://ru.scribd.com/document/96385800/Analiza-Cheltuielilor-Si-Veniturilor

3.4. https://www.creeaza.com/afaceri/economie/Analiza-cheltuielilor-venituri255